

Woord van het kruis – fundament van de gemeente

Liturgiesuggesties:

Schriftberijming 13: 1 en 5 of Gezang 409: 1, 2 en 3

Schriftberijming 13: 6 en 7 of Psalm 138 1 en 4

Psalm 119: 53

Marcus 16: 9-20 of Handelingen 18: 1-8

Psalm 108: 2 OB of Psalm 96: 1 en 2

1 Korinthiërs 1: 18 – 2: 5

Psalm 108: 1 OB of Psalm 96: 6 en 7

Na verkondiging: Psalm 65: 1, 2 en 3 of Gezang 330: 1, 2 en 3

Gezang 476: 3 en 5 of Psalm 121: 1 en 2

Psalm 121: 3 en 4

*

Gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, jongens en meisjes,

Mensen zoeken naar zekerheid.

Vast werk, met een vast inkomen.

Een goede pensioenvoorziening.

Een spaarpotje voor later.

Een appeltje voor de dorst.

Koopsompolis. Waardevaste belegging.

Een poging om wat opzij te kunnen leggen.

Als ik vijftig gulden per maand spaar, dan is dat over twintig jaar een bedrag van wel vijftigduizend gulden.

Zo verzekeren wij ons van een goede toekomst.

Er zijn natuurlijk altijd uitzonderingen.

Mensen met een avontuurlijke geest die lachen om al die burgerlijke zekerheden.

Maar de meeste mensen hebben liever de zaken goed geregeld.

Ze bergen nauwgezet hun bankafschriften en polissen op.

Maar hoeveel zekerheid geven die eigenlijk?

En wat is het triest als je je hele leven gejakkerd hebt en gejaagd naar meer en meer en meer ... en je krijgt dan te horen: "Jij dwaas! Nu is het afgelopen met je!"

Of je hebt gebaad in weelde en voor je deur lag steeds die arme stakker te kijken naar jouw overladen tafel.

Is dat genieten?

Geld kan blijkbaar gevaarlijk zijn.

Maar als dat je geen zekerheid geeft, waar moet je die zekerheid dan zoeken?

In een kerk in Heidelberg, de Heilige Geestkerk, kun je een heel bijzonder kerkraam aantreffen.

Het raam werd ontworpen door de Duitse glazenier Johannes Schreiter.

Op dat raam heeft hij een pagina met beursberichten uit een krant afgebeeld.

Dat lijkt een vreemd onderwerp te zijn.

Zeker als het gaat om een raam in de kerk.

Maar het raam wil mensen aan het denken zetten.

Is er zekerheid te vinden in economische groei?

Is er zekerheid te vinden in toenemende rijkdom en welvaart?
Bovenaan de pagina op het raam ontdek je een schroeiplek.
De lijst met beursberichten is aangetast door het vuur.
De vraag is dan: Wie doet zoiets?
Het antwoord op die vraag vinden we wanneer we ons realiseren, dat de achtergrond van het raam ... rood is.
Rood. Dat is de kleur van de Heilige Geest.
De Heilige Geest die als een vuurvlam wordt voorgesteld.
De Heilige Geest die ons laat zien, dat onze zekerheden maar schijn zijn.
De Heilige Geest die ons laat zien dat we alleen in Jezus Christus werkelijk zekerheid en houvast kunnen vinden.
De Heilige Geest die ons bevrijdt van onze schijnzekerheden.
De Heilige Geest die ons tot de ontdekking brengt, wat in ons leven werkelijk van waarde is.
Hij geeft ons het inzicht, dat we onszelf aan Jezus Christus mogen toevertrouwen.
Zelfs als alle andere 'zekerheden' ons gaan ontbreken of gaan wankelen.
En dat gebeurt nogal eens.
Mensen genoeg die zo'n beetje alles waar ze op vertrouwden, zijn kwijtgeraakt.
Mensen die uiteindelijk aan zichzelf overgeleverd bleken te zijn.
Wat hou je dan eigenlijk nog over?

Onverzekerd ben je soms een gevaar voor anderen en jezelf.
Zo is onze samenleving nu eenmaal ingericht.
Maar het zou kortzichtig zijn als we ons daar met huid en haar aan overgeven.
Op geld en op bezit, op gezondheid en op geluk, kun je niet bouwen.
De enige verzekering die ook door de dood heen van kracht blijft, is Jezus Christus.
En dat weet ik, omdat Hij zelf door de dood heen is ge-gaan en toch leeft.
Dat is het evangelie dat ik u vanmorgen mag verkondigen.
Het evangelie van Jezus Christus.
De prediking van het woord des kruizes.

*

Broeders en zusters, jongelui, het is Pinksteren geweest.
In de volheid van de tijd heeft Jezus Christus zijn Geest uitgestort op alle vlees.
Handelingen 2: Het feest van vuur en wind.
Mensen worden aangevuurd.
Mensen worden in beweging gezet.
Er vindt in de dode stad Jeruzalem een opwekking plaats.
3000 Mensen komen tot geloof in Jezus Christus.
Zoveel mensen kun je zelfs in de grote kerk niet een zitplaats geven.
Het begon in Jeruzalem: Eerst de Joden.
Een eerste christen-gemeente waarvan de broer van Jezus, Jacobus, voor-gan-ger wordt.
Dan gaat het verder.
Naar Samaria. Naar de Samaritanen.
Philippus, de diaken en zijn bloeiende evangelisatiecampagne in Samaria.
Dan nog verder.
Naar Antiochië, waar de volgelingen van Jezus voor het eerst christenen worden genoemd.

En vanuit deze plaats Antiochië worden Paulus en Barnabas als evangelisten de wereld van de heidenen in gezonden.

Drie, misschien wel vier, zendingsreizen heeft Paulus mogen maken.

Er bijna overal waar het evangelie van Gods liefde en genade werd verkondigd kwamen mensen tot bekering en geloof.

Gemeenten van Jezus Christus ontstaan.

In Klein-Azië, in Griekenland, in Italië.

Gemeenten die gebouwd werden op het fundament van het woord van het kruis.

Zo werkt de Geest van Pinksteren.

Zo werkt de Heilige Geest in de harten en de levens van mensen.

Zo ontstaan er gemeenten van Jezus Christus.

Ook in die drukke wereldstad Korinthe.

In gedachten zie je ... de zeilboten liggen, de havenarbeiders sjouwen, hoor je de vreemde talen die worden gesproken, ruik je de geur van zee en wind, van teer en specerijen.

In die drukke wereldstad Korinthe is een aantal mensen ... geroepen.

Geroepen ... door God.

Joden en Grieken en Romeinen: zij zijn in Korinthe de gemeente van Jezus Christus gaan vormen.

Het waren bepaald niet de sterken en de rijken van de samenleving.

Onaanzienlijk, maatschappelijk bekeken ... zwak.

Slaven, havenarbeiders, vrouwen van lichte zeden, kleine middenstanders.

Mensen zonder invloed en aanzien.

Dwaas en veracht.

Maar door God geroepen om in Christus Jezus te zijn!

Zwak, maar geroepen om het sterke te beschamen.

Ongeletterd, maar wijs en geleerd genoeg om door de kracht van God en de wijsheid van God, de gekruisigde en opgestane Christus te volgen.

Het zwakke van God is immers sterker dan de mensen.

Het dwaze van God is immers wijzer dan de mensen.

Dat is, wat de apostel Paulus heeft ontdekt in zijn leven.

Je moet zwak worden om sterk te zijn;

je moet dwaas worden om wijs te zijn.

Dat is - wat je zou kunnen noemen - de toepassing van de prediking van Paulus.

Enerzijds is de prediking van het kruis: een dwaasheid.

Anderzijds is het: een kracht van God.

"Want het woord des kruizes is wel voor hen, die verloren gaan, een dwaasheid, maar voor ons, die behouden worden, is het een kracht Gods."

*

Het woord des kruizes, het woord dat het kruis predikt, maakt scheiding tussen mensen.

Want het kruis laat geen spetter van de mens heel.

Het kruis verandert radicaal je leven.

Het kruis doodt - wat de Bijbel noemt - je oude mens, je oude leven.

Het is het symbool van verachting en van smaad.

In de tijd dat de Here Jezus in Israël leefde, werd door de Romeinen vanuit Noord-Afrika de kruisdood ingevoerd.

Een ernstige misdadiger kon door middel van kruisiging op een gruwelijke manier worden terechtgesteld.

Hij liep dan eerst met de kruisbalk op zijn schouder door de straten van de stad naar de plaats van terechtstelling.

Hij had afscheid genomen van familie en bekenden.

Hij zou niet meer terugkomen.

Het kruis kende geen compromis, het maakte niets milder, het spaarde niets, het doodde een mens voor altijd.

Voor Joden, Grieken en Romeinen was een prediking, waarin het kruis en een Gekruisigde centraal stonden, pure dwaasheid.

Een kruis was voor hen iets verachtelijks en weerzinwekkends.

Het kruis was een martelwerktuig waarmee je slaven en ernstige misdadigers een wrede dood liet sterven.

Een kruis paste daarom eenvoudig weg niet in hun verwachting van heil en verlossing.

Verlossing, die alleen maar mogelijk zou zijn door een Gekruisigde, vond men met dwaasheid gekroond.

En eigenlijk is dat, broeders en zusters, jongelui, toch ook vandaag nog zo.

Veel mensen halen de schouders op als je preekt, dat verlossing/bevrijding, dat heil en geluk, alleen maar plaats kunnen vinden door middel van een kruis, en van lijden en sterven.

Als je dat op school vertelt - aan je klasgenoten;

of als je dat op je werk vertelt aan een collega ...

Wat doen je dan?

Dan halen ze toch hun schouders op.

Dwaasheid: een kruis, een Gekruisigde?

Voor de wereld, voor hen die verloren gaan, is het woord van het kruis ... dwaasheid. Natuurlijk begrijpen ze niets van de betekenis van het kruis.

Dat de Zoon van God vrijwillig die plaats in naam, om u en jou en mij met God te verzoenen, ... dat is dwaasheid voor mensen die blind zijn voor hun eigen zondigheid en voor een God die heilig is.

Maar wat betekent eigenlijk dat woord van het kruis voor u en voor jou?

Is het kruis voor u en voor jou de kracht van God geweest waardoor je zeker mag zijn van je redding en je behoud?

Vanmiddag doen tien jonge mensen belijdenis van hun geloof.

Het evangelie van het kruis heeft hun levens veranderd.

De Heilige Geest heeft in hun hart het geloof in de Here Jezus Christus gewerkt.

En nu ze zich dat bewust zijn ... nu ze de goede keuze in hun leven gemaakt hebben ... nu willen ze ook als christen gaan leven.

Paulus, broeders en zusters, jongelui, geeft een scherpe scheiding aan tussen het oude leven en het nieuwe leven.

Er is voor hem geen tussenweg.
Het kruis laat geen tussenweg open.
Het gaat om verloren gaan of behouden worden.
Daartussen in staat het kruis!

Wie gaan er dan verloren?
Verloren gaan - zegt Paulus - wie het woord van het kruis afwijst als onzin!
Wie zijn schouders erover ophaalt.
Wie in eigen kracht probeert uit de problemen te komen.
Wie zelf zijn eigen toekomst denkt veilig te stellen.
Telkens weer stelt God de wijsheid en het verstand van de mens die zijn eigen boontjes wenst te doppen aan de kaak.
De eigengereidheid van de mens die wil varen op zijn eigen kompas van wijsheid en verstand.
Dáár wil hij telkens weer op vertrouwen.
Dáárvan verwacht hij zijn zekerheid en zijn geluk.
Maar die mens vindt - in de Bijbel - God tegenover zich.
En God blaast al zijn plannen omver.
Ze lopen uiteindelijk op niets uit.
De torenbouwers van Babel hebben dat ondervonden.
Hun plan zat goed in elkaar.
Het was slim bekeken.
Een toren tot in de hemel.
Om op te klimmen tot God.
Het werd een doodlopende weg, want God greep in.

Ook de gemeenteleden in Korinthe hadden dat ondervonden.
Ze waren de echte betekenis van het kruis vergeten.
Er was verdeeldheid en verscheurdheid in de gemeente gekomen.
Ruzie. Partijschappen. Machtsblokken.
Paulus stelt dat in deze brief namens God aan de kaak.
Het gaat om de woord van het kruis.
Het gaat om de betekenis van het offer van Jezus Christus.
Als Hij je Here en je Heiland is dan kun je in de gemeente niet langs elkaar heen leven.
Als Hij zijn leven voor jou aan het kruis heeft gegeven, dan kun je niet blijven volharden in je zonden.
Dan moet je leven er - ook aan de buitenkant - wel anders gaan uitzien.

Elk denken, elk handelen, waarin geen plaats is voor het kruis van Christus - hoe indrukwekkend en diepgravend dat denken en handelen naar menselijke maatstaven ook mag zijn - is in Gods ogen dwaasheid.
Je moet, jongelui, als je op school zit een heleboel kennis opdoen.
Je moet leren en leren, boeken lezen, scripties schrijven.
Je moet wijsheid verzamelen.
En je doet er je best voor, je studeert hard, want je wilt later toch iets bereiken in deze maatschappij.
Maar al die kennis verschrompeld tot dwaasheid als je geen rekening houdt met God.
Dat is best een diepingrijpende uitspraak.

Want de mensen, ach, de mensen - de mensen zeggen zoveel, de mensen weten zoveel.

De mensen hebben over alles een mening, weten alles vaak beter, de mensen zijn vaak wijzer dan God.

Ja, dat denken we, maar vergis je niet!

Het dwaaze van God - lees daar maar voor: Geloof in God.

Het geloof in God is wijzer dan de mensen.

En het zwakke van God - het vertrouwen op Hem - is sterker dan het vertrouwen dat mensen in zichzelf en in hun eigen mogelijkheden en prestaties hebben.

Ik kan me voorstellen dat veel mensen het dwaas vinden, dat we 's zondags twee keer naar een kerk gaan.

Dat we elke dag in onze Bijbel lezen, dat we ons terugtrekken in de stilte om tot Hem te bidden.

Ik kan me voorstellen dat mensen het dwaas vinden dat je gelooft in de Here Jezus, die voor jouw zonden aan het kruis is gestorven, die uit de dood is opgestaan en naar de hemel is gegaan om daar voor jou een kamertje in het Vaderhuis te laten klaarmaken.

Dat vonden de Joden en de Grieken in de tijd van Paulus ook dwaas.

Zowel de Joden als de Grieken wisten dat er iemand moest komen om de gebroken wereld weer te bevrijden van de chaos die wij mensen ervan hebben gemaakt.

De Joden wisten dat de Messias dat zou doen.

Maar zij verwachtten dat die Messias - door een ondubbelzinnig teken - zou bewijzen, dat Hij die Verlosser zou zijn.

Maar iemand, die een marteldood aan het kruis gestorven was, kon in hun ogen onmogelijk de verwachte Messias zijn.

Ook voor de Grieken van die tijd kon zo'n mislukking onmogelijk de Heelmaker, de Heiland van de wereld zijn.

Iemand die zichzelf op een dergelijke passieve manier ter dood liet brengen - en dat, terwijl Hij genoeg kansen gehad heeft om de macht te grijpen en om te laten zien wat Hij waard was - zo iemand kon in hun ogen onmogelijk een verlosser zijn.

Hij moest een held zijn, een supermens, een godenzoon.

Een combinatie van inzicht en besluitvaardigheid en moed.

Wat moet je nu met een kruis?

Daar kun je toch geen goddelijk gezag, geen goddelijke -macht mee afdwingen?

Je kunt er niet eens mee vechten.

Je kunt er alleen maar op vastgespijkerd worden.

'Wees verstandig', zegt men.

'Gebruik je gezonde verstand!'

Dat is nu de wijsheid van deze wereld.

Maar voor God is het dwaasheid.

Want in deze wijsheid is er geen plaats voor het kruis.

*

En toch - schrijft de apostel Paulus - is deze dwaasheid van het kruis ... een kracht van God, voor hen die behouden worden.

"Want het woord des kruises is wel voor hen, die verloren gaan een dwaasheid, maar voor ons, die behouden worden, is het een kracht Gods."

Een kracht van God.

De kracht van God is niet te vergelijken met de spierkracht van een mens.

De kracht van God wordt gezien in de overwinning die de Here Jezus heeft behaald over de zonde, de satan en de dood.

Het is een definitieve overwinning.

In het Grieks waarin Paulus deze brief schrijft gebruikt hij het woord 'dunamis'.

Ons woord dynamiet en dynamiek is daarvan afgeleid.

De kracht van God is als dynamiet: zo explosief, zo krachtig is het.

Het bevrijdt je immers uit de gevangenis, uit de macht van de zonde, uit je schuld voor God en uit de dood.

De kracht van God is ook dynamiek:

het zet iets in beweging en als het eenmaal in beweging is gekomen weet het van geen ophouden.

Je ziet het op Pinksteren dan ook gebeuren.

De Heilige Geest die als de kracht van God mensen in beweging brengt.

Eerst in een houding van gebed.

Er wordt daar in Jeruzalem heel wat gebeden.

Maar dan ook de wereld in.

Het woord van het kruis moet aan de man en de vrouw gebracht worden.

Ook in Korinthe zijn er zo mensen opnieuw geboren, wedergeboren.

In het begin was die gemeente maar klein.

Viel nauwelijks op.

Onooglijk, zwak.

Maar door de kracht van God groeit zij uit tot een tempel, waarin de Heilige Geest zijn intrek neemt.

'Voor ons ...'

Voor ons, die behouden worden, is het woord van het kruis een kracht van God.

Ook voor u en voor jou?

Weet u of u behouden wordt?

Heb jij daar wel eens over nagedacht?

Heeft het woord van het kruis je leven al eens op z'n kop gezet?

Ik hoor vaak hoe mensen in juist moeilijke perioden van hun leven ervaren dat het niet zo dwaas is om te geloven in het woord van God.

Dat het geloof hen de kracht gaf om het vol te houden.

Dat het geloof in de gekruisigde Heiland hen vertrouwen gaf voor de toekomst.

Ik hoor ook gemeenteleden die dat nu juist niet zo ervaren in hun leven.

Voor hen is en blijft het donker, duister rondom God.

Dan is er iets meer aan de hand.

Juist wanneer je door een depressieve periode van je leven heen moet zou je zo graag die kracht van God willen ervaren.

Blijf er om bidden.

Ook in zo'n moeilijke periode in je leven zal God je niet loslaten.

Zijn kracht zal je uit je ellende optillen en brengen aan zijn hart.

En hoe moet het dan met hen die bezig zijn verloren te gaan?

Verloren gaan zij, die geen deel willen hebben aan het heil.
Verloren gaan zij, die het evangelie van het kruis als dwaasheid verwerpen.
We zullen ze wel moeten blijven opzoeken en in gesprek met hen moeten blijven.
God wil immers dat er niemand verloren gaat, maar dat allen gaan geloven in het volbrachte werk van de Here Jezus Christus.

*

Het kruis, broeders en zusters, jongelui, zet de dingen in onze wereld op z'n kop.
Het zwakke van God blijkt sterker te zijn dan menselijke prestaties.
De dwaze van God is wijzer dan de allerhoogste wetenschap.

Daarom, een goede maatschappelijke positie is natuurlijk nooit weg.
En een boom van kennis waar je aan kunt schudden wil iedereen wel graag in zijn
levenstuin hebben staan.
Maar in die levenstuin van hen die behouden worden staat ook een kruis: hét kruis,
het kruis van Golgotha.
Staat dat kruis ook al in uw en in jouw levenstuin?
Het is het kruis van uw en jouw en mijn behoud?

Amen.

Ds. Jan K.C. Kronenberg, Leeuwarden 11 juni 1995

! Graag een mailtje wanneer deze preek in een gemeente wordt gelezen. !